

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН 2022 – 2027 Г.

ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

Обществено обсъждане, 26.11.2024 г., гр. Плевен

Докладът за екологична оценка (ЕО) на ПУРБ в ДР за периода 2022-2027 г. е разработен в съответствие с приложимото българско, европейско и международно законодателство:

- ✓ Закон за опазване на околната среда;
- ✓ Закон за биологичното разнообразие;
- ✓ Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- ✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Законодателна рамка

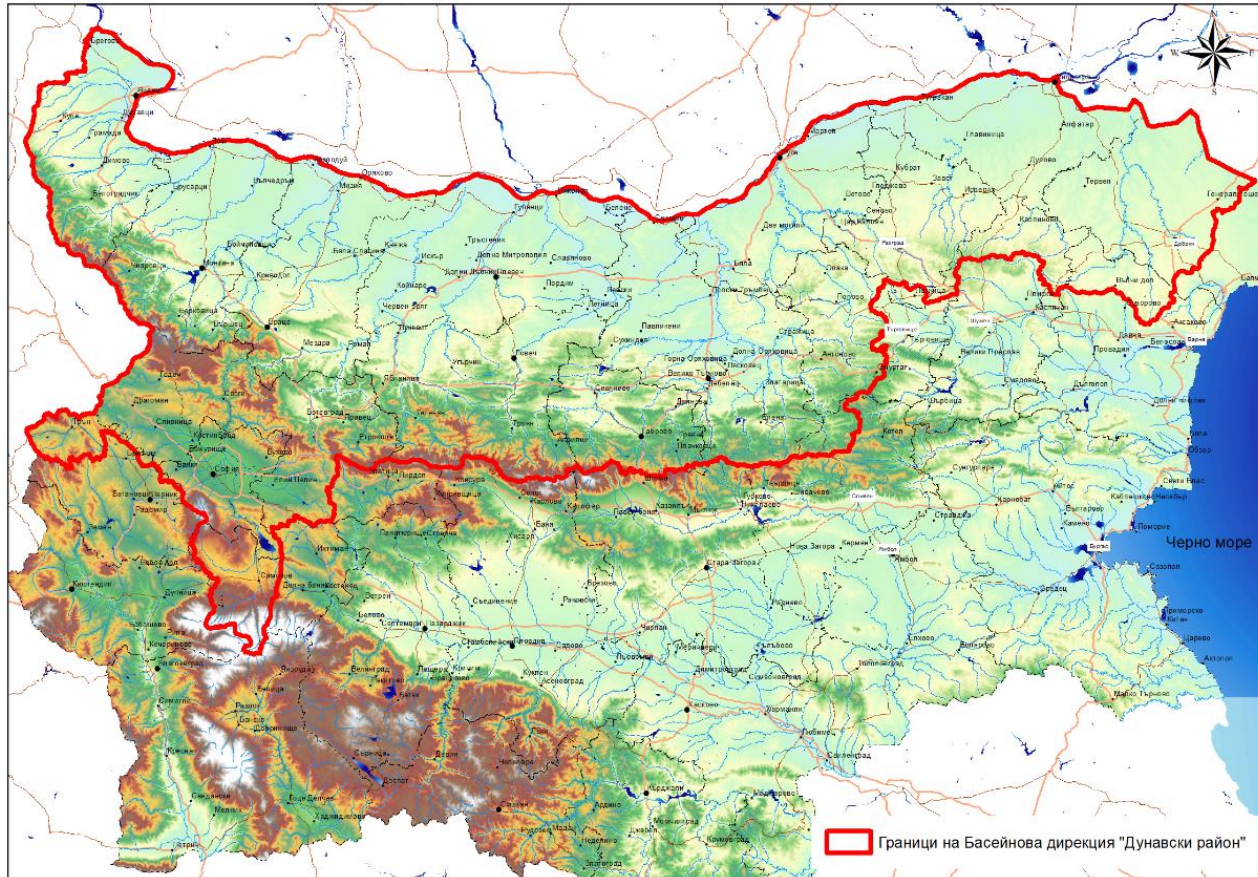

Целите на екологичната оценка са:

- ✓ интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и чл. 9 от ЗООС;
- ✓ идентифициране, описване и оценяване по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на ПУРБ в Дунавски район 2022-2027 върху компонентите и факторите на околната среда;
- ✓ обезпечаване на превантивен контрол по отношение на опазване на околната среда и защита здравето на хората.

Цели на екологичната оценка

Представяне на ПУРБ

- ✓ Стратегически документ, целящ постигане на добро състояние на водите в района на басейново управление и заедно с Плана за управление на риска от наводнения осигурява рамката на интегрираното управление на речните басейни
- ✓ Съдържание и обхват на ПУРБ, екологичните цели и планираните мерки за постигане на поставените цели.

-
- ✓ Характеристика на текущото състояние на околната среда по компоненти и фактори на средата, в т.ч. на населението и човешкото здраве
 - ✓ Очертани са основните екологични проблеми в обхвата на ПУРБ по отношение на отделните компоненти на околната среда като е заключено, че не се очаква проектът на ПУРБ да доведе до задълбочаване на съществуващите проблеми, или до негативни влияния по отношение на околната среда и здравето на хората. Напротив, очаква се той да доведе до подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води.

Основни резултати от ЕО – Описание на съществуващото състояние

Оценено е евентуалното развитие на околната среда и човешкото здраве без прилагането на ПУРБ (“нулева” алтернатива)

- ✓ Неприлагането на проекта на ПУРБ 2022-2027 г. няма да доведе до промени в качеството на атмосферния въздух, управлението на отпадъците, състоянието на опасните химични вещества и риска от големи аварии и по отношение на състоянието вредните физични фактори.
- ✓ Без прилагането на ПУРБ няма да бъдат изпълнени изискванията на РДВ, както и на Закона за водите, в който са транспонирани европейските изисквания за управление на водите. Очакват се неблагоприятни въздействия върху почвите, поради продължаване на процесите на влошаване на характеристиките им, задълбочаване на проблемите, свързани с интензивното усвояване на нови територии, невъзможност за постигане на благоприятно природозащитно състояние на водозависимите и други компоненти на биологичното разнообразие, състоянието на материалните активи, както и излага на риск възможността на създаване на условия за подобряване на качеството на живот на хората и здравето им състояние.

Основни резултати от ЕО – Нулева алтернатива

- ✓ За териториите, които ще бъдат най-значително засегнати от реализацията на плана, а именно териториите, в които ще бъдат реализирани предвидените мерки, е направена характеристика и анализ на текущото състояние по компоненти и фактори на околната среда в т.ч. и по отношение на населението и човешкото здраве.
- ✓ Отчитайки, че няма конкретна информация за повечето инвестиционни предложения, които ще бъдат изпълнени по залегналите в ПУРБ мерки, в ЕО се разглежда цялата територия на Басейнова дирекция „Дунавски район“.
- ✓ В цялост реализацията на мерките към ПУРБ няма да доведе до значително отрицателно засягане на околната и жизнената среда, както и да създаде рискови условия за живота на хората, застрашавайки тяхното здраве.

Основни резултати от ЕО – Територии значително засегнати от ПУРБ

Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към проекта на ПУРБ:

- ✓ Извършен е анализ на относимостта на целите за опазване на околната среда на международно и национално равнище, с тези на проекта на ПУРБ.
- ✓ Резултатите показват, че планът съобразява и интегрира в обхвата си целите по опазване на околната среда на национално и европейско ниво, които са относими с него и не влиза в противоречие с тях.

**Основни
резултати от ЕО –
Цели на
опазване на
околната среда**

От направения анализ на вероятните въздействия на предвидените цели на ПУРБ върху околната среда и човешкото здраве бе установено, че:

- ✓ Целите се очаква да окажат изцяло положително въздействие върху водите, почвите, биологичното разнообразие, ЗЗ и ЗТ, както и населението и човешкото здраве, което е свързано основно с предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично състояние и запазване на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните водни тела, предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично и количествено състояние на подземните водни тела.
- ✓ Незначително положително въздействие се очаква по отношение на процесите, свързани със смекчаване на неблагоприятните последици от промените в климата.
- ✓ Постигането на устойчиво управление на водните ресурси се очаква да окаже незначително положително въздействие и върху адаптацията към климатичните промени и смекчаване на последиците от тях.
- ✓ Не се очаква пряко въздействие върху останалите компоненти и фактори.

Основни резултати от ЕО – Оценка на въздействията на ниво цели

Основни резултати от ЕО – Оценка на въздействията на ниво мерки

- ✓ Направен е анализ на вероятните въздействия на всички мерки в ПУРБ на ДР за периода 2022-2027 г. – мерките от ПоМ (основни, допълващи) и допълнителните мерки върху околната среда и човешкото здраве. Всяка мярка е категоризирана като структурна или неструктурна, според начина, по който се предвижда да бъде реализирана.
- ✓ Оценката на ниво мерки се фокусира върху структурните такива и разглежда всяка мярка самостоятелно, като е направен анализ на очакваните въздействие от реализацията на действията към всяка мярка върху отделните компоненти и фактори на околната среда.

Неструктурните мерки (законодателни инициативи, изпълнение на административните процедури и контрол), нямат пряко отношение към компонентите и факторите на околната среда и не са свързани с риск за човешкото здраве. Насочени към създаването на необходимите условия за провеждане на политиките за опазване на водните ресурси. При прилагането им се очаква общо непряко положително въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните водни тела.

Структурните мерки за ограничаване и намаляване на въздействието върху водите и екосистемите от различни човешки дейности, свързани с движещите сили, които ги пораждат, се очаква да окажат постоянни, положителни въздействия върху околната среда и реализирането им ще доведе до подобряване на екологичното ѝ състояние.

Основни резултати от ЕО – Оценка на въздействията на ниво цели и мерки

Рейтинг матрица (матрица на оценките)

+2	Очаквано значително (ясно изразено) положително въздействие
+1	Очаквано незначително положително въздействие
0	Не се очаква въздействие, няма отношение към компонентите и факторите на ОС или очакваното въздействие е изключително незначително и не би могло да се отчете
-1	Очаквано незначително отрицателно въздействие
-2	Очаквано значително (ясно изразено) отрицателно въздействие
=	Очаква се въздействие, но поради недостатъчна детайлност на целите/мерките, оценката на въздействието е невъзможна

Основни резултати от ЕО – Оценка на въздействията на ниво мерки

- ✓ Климат и климатични промени – очаква се положителен ефект върху процесите, свързани с адаптацията към климатичните промени, който ще е непряк и незначителен.
- ✓ Атмосферен въздух – очаква се краткотрайно, локално, обратимо незначително отрицателно въздействие по време на извършване на строително-монтажни и изкопно-насипни дейности, а в етапа на експлоатация се очаква непряко, дългосрочно и положително въздействие върху КАВ от намаляването на емисиите в атмосферата, като общото въздействие е незначително положително.
- ✓ Води – очаква се цялостен благоприятен ефект върху повърхностните и подземните води, включително и върху водите, предназначени за питейно - битово водоснабдяване. Очаква се мерките от ПоМ и допълнителните мерки да доведат до локални, краткосрочни, средно и дългосрочни, временни и постоянни, включително вторични и кумулативни положителни въздействия върху повърхностните и подземните води, които се очаква да са от незначителни до значителни.
- ✓ Почви – не се очаква значително отрицателно засягане на територии по отношение на почвите и земеползването. Възможните неблагоприятни въздействия се изразяват в механично нарушаване и унищожаване на почвения слой при извършване на строително-монтажни работи, а в етапа на експлоатация не се очаква въздействие.
- ✓ Мерките, заложи в проекта на ПУРБ, не са свързани със значително отрицателно засягане на територии по отношение на ландшафта по време на реализацията им, а по време на експлоатация или не се очаква въздействие или се очаква пряко и непряко незначително дълготрайно положително въздействие върху състоянието на околната среда, включващо и положително въздействие върху компонентите на ландшафта.

Основни резултати от ЕО – Оценка на въздействията на ниво мерки

- ✓ Предвидените в ПУРБ мерки са с екологична насоченост и се очаква подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания и видове с консервационна значимост, като крайният ефект от изпълнението на мерките върху биологичното разнообразие и защитените територии и защитените зони се определя като положителен в дългосрочен аспект.
- ✓ Не се очаква да се засягат и не се очаква въздействие върху обекти на КИН при спазване на разпоредбите на Закона за културното наследство.
- ✓ Мерките, заложи в проекта на ПУРБ, не са свързани със значително отрицателно въздействие по отношение на отпадъците, както и на отрицателно въздействие от отпадъците.
- ✓ Не се очаква въздействие от ОХВ и риск от аварии, при спазване на наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.
- ✓ В етапа на експлоатация не се очаква въздействие от вредни физични фактори, поради което и общо не се очаква въздействие от вредни физични фактори при прилагане на мерките на ПУРБ.
- ✓ Положителното въздействие върху материалните активи е свързано с подобряване на състоянието на съществуващите или изграждането на нови съоръжения с отношение към управлението на водите.
- ✓ Очаква се постоянно и дългосрочно положително въздействие върху населението и здравето на хората, както и върху факторите на жизнената среда вследствие на подобряване на качеството на водите и състоянието на околната среда.

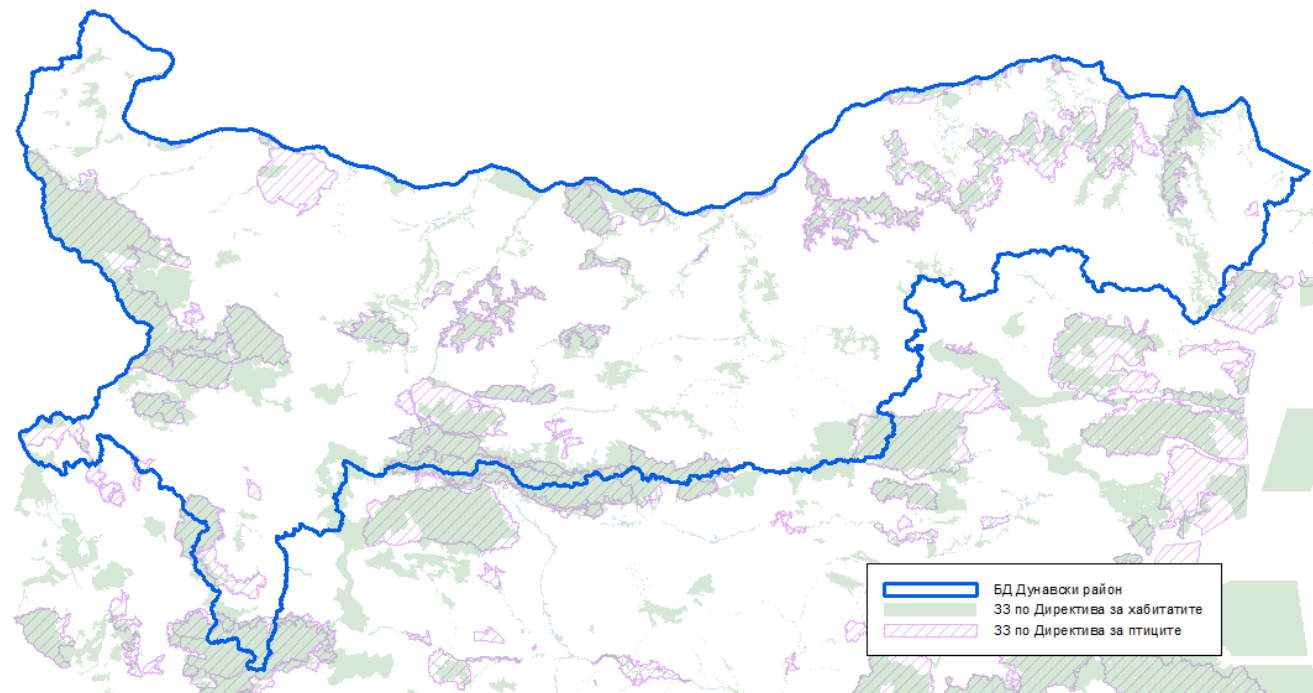
-
- ✓ Мерки за отразяване в окончателния вариант на проекта на ПУРБ
 - ✓ Мерки за изпълнение при прилагане на проекта на ПУРБ
 - ✓ Мерки за наблюдение по време на прилагането на проекта на ПУРБ

Мерки предложени с Доклада за ЕО

- ✓ Проектът на ПУРБ в ДР за периода 2022-2027 г. е с пряка екологична насоченост и залегналите в него цели и мерки ще допринесат за подобряване състоянието на околната среда и за подобряване качеството на живот на хората.
- ✓ От направения екологичен анализ се вижда, че проектът на ПУРБ ще окаже предимно положително, дългосрочно, постоянно въздействие върху околната среда и ще допринесе за предотвратяване на влошаването и постигане на добро състояние на подземните и повърхностните води и постигане на целите на законодателството, по силата на което са определени или обявени зоните за защита на водите.
- ✓ Изпълнението на ПУРБ в ДР 2022-2027 се очаква да доведе до постигане на добро състояние на водите и свързани с тях екосистеми и зони за защита на водите до 2027 г. Постигането на целите за добро състояние на водите е свързано с прилагане на мерки за отстраняване или намаляване на негативното въздействие от човешката дейност и подобряване на състоянието на водите в РБУ.

Заклучение

ДОСВ - обхват

В обхвата на ПУРБ попадат изцяло или частично

- ✓ 113 зони по ДХ
- ✓ 53 зони по ДП

ДОСВ – оценка на въздействията

Оценката на въздействията върху защитените зони и предмета на тяхното опазване е изготвена съобразно степента на подробност на включените в ПУРБ мерки и предвижданите по тях действия

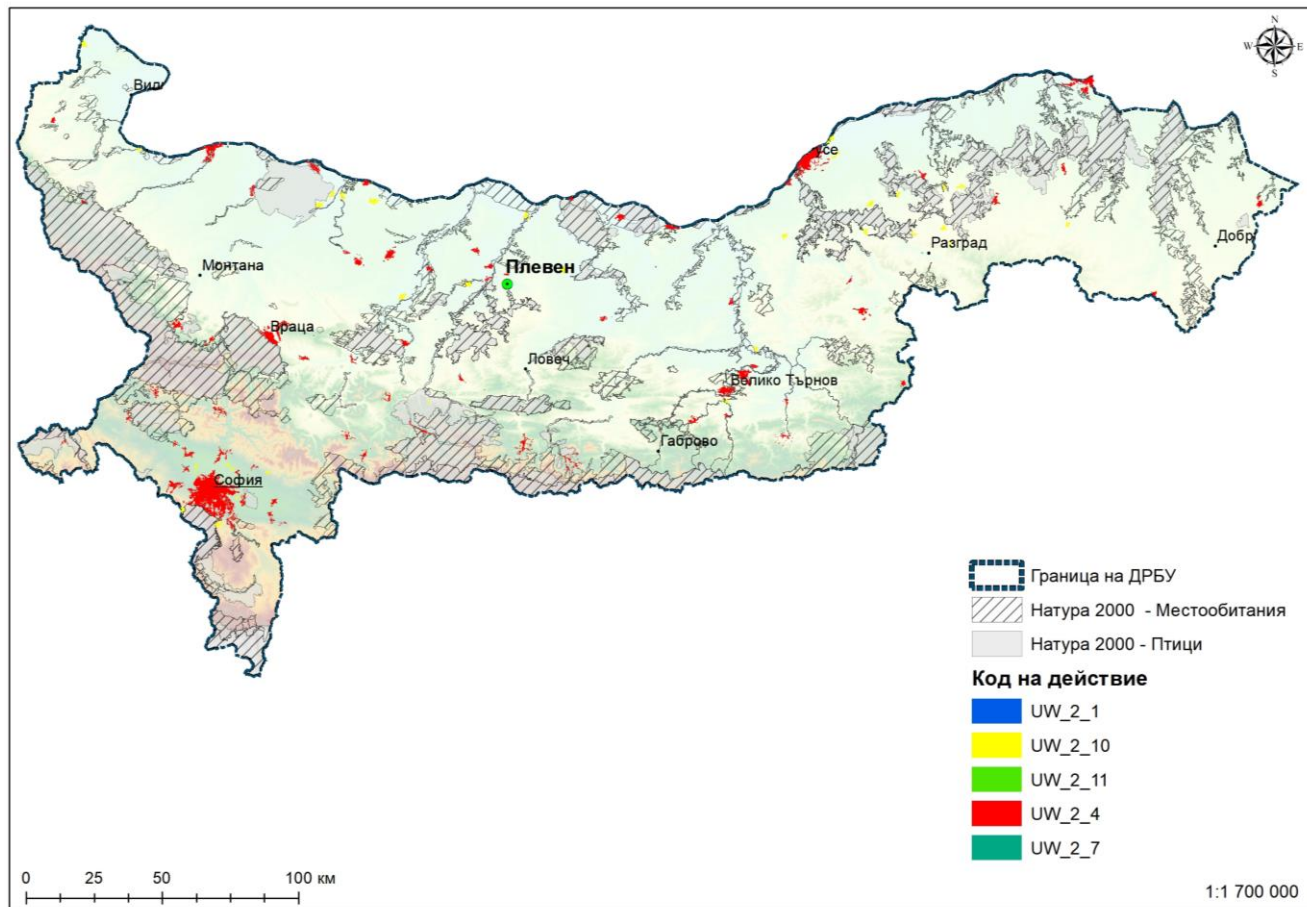
- ✓ Определени са елементите на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други ППП биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ.
- ✓ В случаите, когато не е възможна надеждна локализация на съответните елементи на ПУРБ, въздействията са оценени като общи за всяка група компоненти, предмет на опазване в защитените зони.

Компонент	Код на действие	СВ в етапа на строителство, вкл. кумулативни	СВ в етапа на експлоатация, вкл. кумулативни
Природни местообитания	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_10, DP_4_11, DW_5_1, DW_5_3, DW_5_4, DW_5_5, EW_2_1, EW_2_8, OS_2_1, OS_2_6, UW_1_3, UW_2_11, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_7, DP_4_8, UW_1_2, OS_2_2, OS_2_4, UW_2_8, PI_3_2	3	1
	PI_2_2, PI_3_1 UW_2_10, UW_2_2, HY_2_2	1	0
Бозайници	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_10, DP_4_11, DW_5_1, DW_5_3, DW_5_4, DW_5_5, EW_2_1, EW_2_8, OS_2_1, OS_2_6, PI_2_2, PI_3_1, UW_1_3, UW_2_10, UW_2_11, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_7, DP_4_8, HY_2_2, UW_1_2, OS_2_2, OS_2_4, UW_2_8, PI_3_2	3	1
	OS_2_6, PI_2_2, PI_3_1 UW_2_10, UW_2_2	1	0
Земноводни	DW_5_4, DW_5_5	3	1
	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_8, DP_4_10, DP_4_11, EW_2_8, PI_2_2, PI_3_1, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_8	2	2
	DW_5_1, DW_5_3, UW_1_3, UW_2_11, HY_2_2	1	0
	OS_2_1, OS_2_6, OS_2_2, EW_2_1, UW_2_7, UW_1_2, UW_2_10, PI_3_2	0	0
Влечуги	DW_5_4, DW_5_5, OS_2_1, OS_2_6, OS_2_2, UW_1_3	3	1
	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_8, DP_4_10, DP_4_11, EW_2_8, PI_2_2, PI_3_1, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_8, OS_2_2, OS_2_4	2	2
	DW_5_1, DW_5_3, UW_2_11, HY_2_2	1	1
	EW_2_1, UW_2_7, UW_1_2, UW_2_10, PI_3_2	0	0
Риби	DW_5_1, DW_5_4, DW_5_5	3	3
	DP_4_11	1	2
	OS_2_1, OS_2_6, UW_1_3, UW_2_6, DP_4_8, UW_1_2, OS_2_2, OS_2_4, HY_2_2	1	1
	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_10, DW_5_3, EW_2_1, EW_2_8, PI_2_2, PI_3_1, UW_2_10, UW_2_11, UW_2_7, PI_3_2	0	0
Безгръбначни	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_10, DP_4_11, DW_5_1, DW_5_4, DW_5_5, EW_2_1, EW_2_8, OS_2_1, OS_2_6, PI_2_2, PI_3_1, UW_1_3, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_10, UW_2_11	3	1
	HY_2_2	1	1
Растения	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_10, DP_4_11, DW_5_1, DW_5_3, DW_5_4, DW_5_5, EW_2_1, EW_2_8, OS_2_1, OS_2_6, UW_1_3, UW_2_11, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_7, DP_4_8, UW_1_2, OS_2_2, OS_2_4, UW_2_8, PI_3_2	3	1
	PI_2_2, PI_3_1 UW_2_10, UW_2_2, HY_2_2	1	0
Птици	DP_2_5, DP_2_7, DP_4_8, DP_4_10, DP_4_11, DW_5_1, DW_5_3, DW_5_4, DW_5_5, EW_2_1, EW_2_8, OS_2_1, OS_2_6, UW_1_3, UW_2_11, UW_2_2, UW_2_6, UW_2_7, OS_2_2, OS_2_4, UW_2_8, PI_2_2, PI_3_1	3	1
	HY_2_2, PI_3_2, UW_1_2, UW_2_10	1	0

Общи въздействия

- ✓ Степента на въздействие е оценена на принципа на предпазливостта.
- ✓ При най-лошия сценарий може да се очаква нарушаване на баланса на екосистемата, поддържаща жизнеспособността на популациите и структурата и функциите на местообитанията. Тези потенциални въздействия ще представляват пречка или може да причинят забавяне в постигане на целите на опазване на зоните.
- ✓ Възможно смекчаване на въздействията
- ✓ Остатъчни въздействия
- ✓ Цялост на ЗЗ

Въздействия, засягащи конкретни защитени зони

7 защитени зони:

- ✓ 33 “Кресна - Илинденци” (BG0000366)
- ✓ 33 “Студенец” (BG0000240)
- ✓ 33 “Златия” (BG0000336)
- ✓ 33 “Персина” (BG0000396)
- ✓ 33 “Река Янтра” (BG0000610)
- ✓ 33 “Златията” (BG0002009)
- ✓ 33 “Берковица” (BG0002090)
- ✓ 33 “Васильовска планина” (BG0002109)

Оценка на СВ върху предмета и целостта на ЗЗ

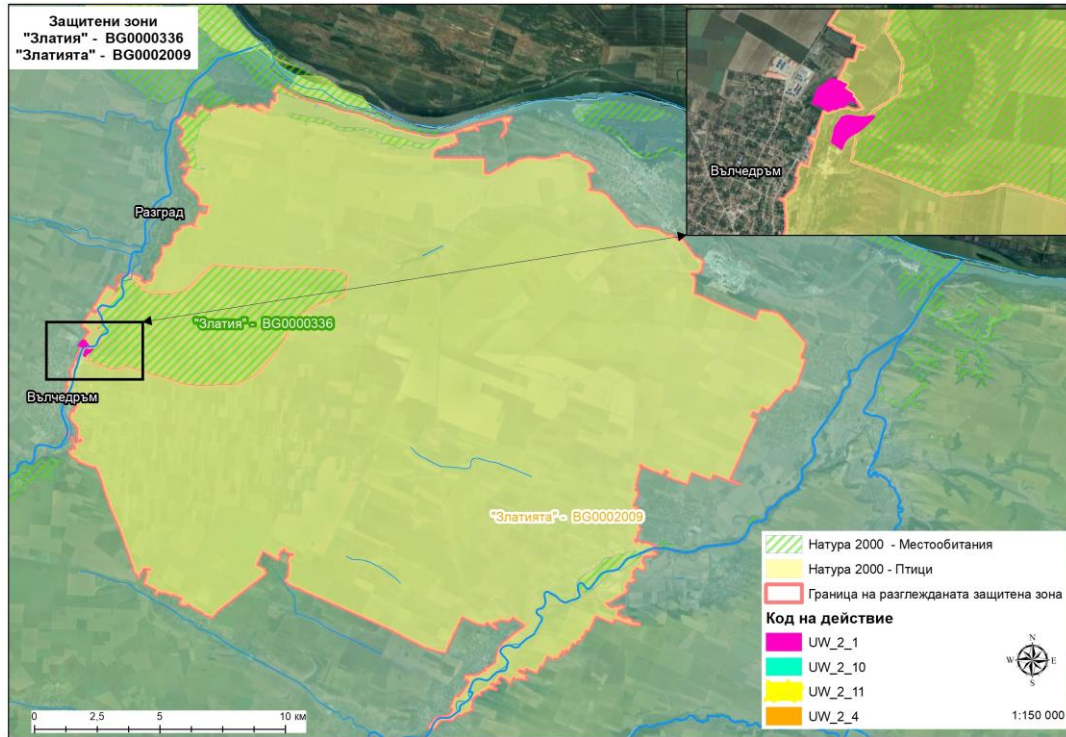
Код	Наименование	Код на действие	Загуба хаб.	Фрагм хаб.	Влош среда	Безпок Измест	Състав и числ	Конфл цели	СВ вкл кумул
1530*	Панонски солени степи и солени блата	UW_2_1	3	3	1	0	0	Да	3
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	UW_2_11	1	1	1	0	0	Не	1
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	UW_2_11	2	1	1	0	0	Да	2
1220	<i>Emys orbicularis</i>	UW_2_1	1	1	1	1	0	Да	1
		UW_2_11	1	1	1	1	0	Не	1

- ▶ За всяка от конкретните защитени зони:
- ✓ Етапи на строителство и експлоатация
 - ✓ Потенциално нарушаване на целостта на зоната

Код	Наименование	Код на действие	СВ в етапа на строителство, вкл. кумулативни	СВ в етапа на експлоатация, вкл. кумулативни	Възможно смекчаване на въздействията	Възможни остатъчни въздействия	Заключение: Възможно нарушаване на целостта на ЗЗ
1530*	Панонски солени степи и солени блата	UW_2_1	3	1	Да	Няма	Не
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	UW_2_11	1	1	Да	Няма	Не
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	UW_2_11	2	1	Да	Няма или се свеждат до незначителни	Не
1220	<i>Emys orbicularis</i>	UW_2_1	1	1	Да	Няма или се свеждат до незначителни	Не
		UW_2_11	1	1	Да	Няма или се свеждат до незначителни	Не

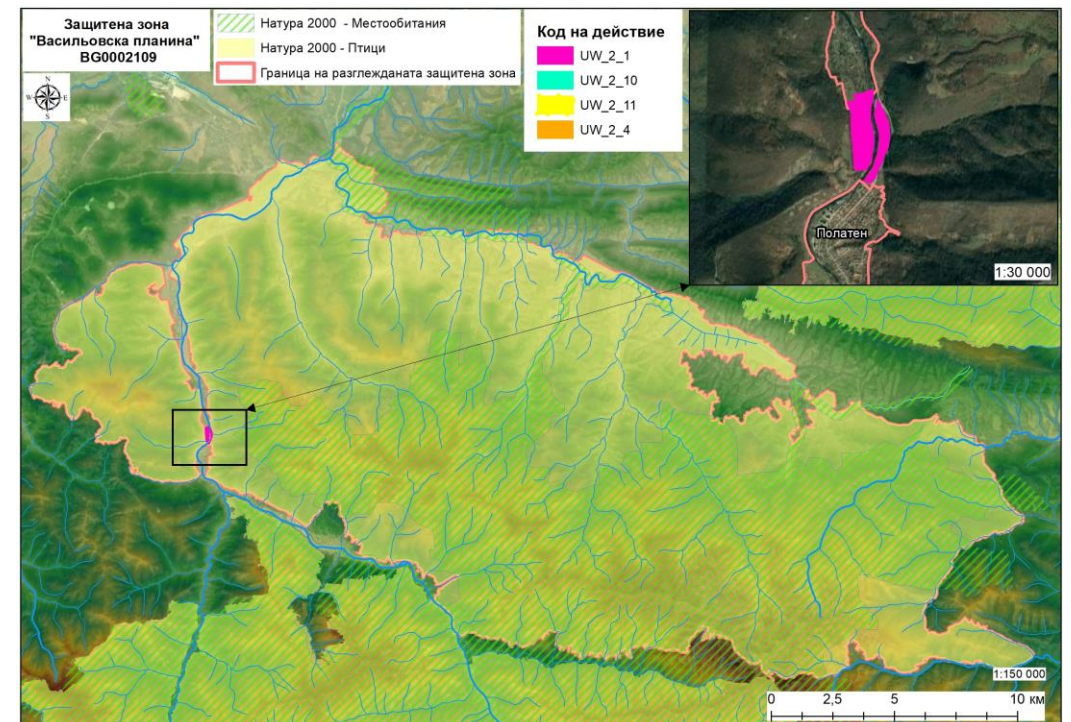
Алтернативи по местоположение

- ✓ За "Васильовска планина" (BG0002109) – източната алтернатива.

От разгледаните алтернативи по местоположение е предложена по-щадящата, а именно:

- ✓ За 33 "Златия" (BG0000336) и 33 „Златията“ (BG0002009) - северозападната алтернатива

Изводи

За дейностите, засягащи конкретни защитени зони, анализът води до извода, че степента на потенциалните отрицателни въздействия върху предмета на опазване на зоните и съответно върху природозащитните цели и целостта на зоните са незначителни, с изключение на въздействията върху:

- ✓ ПМ 1530* Панонски солени степи и солени блата – при действие UW_2_1 в ЗЗ “Река Янтра” (BG0000610) се очакват **значителни отрицателни въздействия** поради **потенциална трайна загуба на местообитание с висока степен**.
- ✓ Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) и Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) – при действие UW_2_11 в ЗЗ “Река Янтра” (BG0000610) се очакват **умерени отрицателни въздействия** поради **потенциална трайна загуба на местообитание и кумулативен ефект със средна степен**.

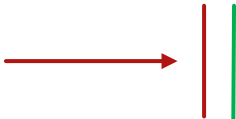

ИЗВОДИ

Освен за горепосочените, възможен конфликт с природозащитните цели на ЗЗ се идентифицира във връзка с трайно, макар и незначително потенциално засягане на следните ПМ / видове, предмет на опазване в ЗЗ:

- ✓ ПМ 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) – при действие UW_2_4 в ЗЗ “Студенец” (BG0000240)
- ✓ Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) – при действие UW_2_4 в ЗЗ “Студенец” (BG0000240)
- ✓ Ливаден дърдавец (*Crex crex*), обикновена калуگریца (*Vanellus vanellus*), земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*) – при действие UW_2_4 в ЗЗ “Студенец” (BG0000240)
- ✓ Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), добруджански тритон (*Triturus dobrogicus*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и пъстър смок (*Elaphe sauromates*) – при действие UW_2_1 в ЗЗ “Персина” (BG0000396)
- ✓ Лалугер (*Spermophilus citellus*) – при действие UW_2_1 в ЗЗ “Река Янтра” (BG0000610)
- ✓ Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*) и пъстър смок (*Elaphe sauromates*) – при действие UW_2_1 в ЗЗ “Река Янтра” (BG0000610)
- ✓ Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), синявица (*Coracias garrulus*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), орко (*Falco subbuteo*), керкenez (*Falco tinnunculus*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), черночела сврачка (*Lanius minor*), горска чучулига (*Lullula arborea*), дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*) – при действие UW_2_1 в ЗЗ “Златията” (BG0002009)

Смекчаващи / компенсиратци мерки

С цел предотвратяване или минимизиране на потенциалните въздействия са предложени смекчаващи мерки:

- ✓ Общи Защитени зони, за които се отнася мярката
- ✓ Специфични Код на действие, за което се отнася мярката
- ПМ/видове, за които се отнася мярката

Не е идентифицирана необходимост от компенсиратци мерки.

Заключение

Заключението от направената оценка на степента на въздействие на проекта на План за управление на речните басейни в Дунавски район 2022-2027 е, че при прилагане на предложените в настоящия доклад алтернативи и смекчаващи мерки въздействията върху защитените зони се очаква да бъдат избегнати или минимизирани до степен, осигуряваща тяхната функционална цялост.

БЛАГОДАРИМ ЗА
ВНИМАНИЕТО!